

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴ - ق

تاریخ ۸ - ۱ / ۱۳۷۹

پیوست

بیت

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۰۵۳۲/۵۲۷۵۵ مورخ ۱۳۷۹/۵/۱۶ دولت در مورد موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی اردن هاشمی که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۷۹/۸/۲ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد. / ن

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت : ۲۹۱۱۱/۷۷۶ صبح
تاریخ ثبت : ۷۹ ، ۸ ، ۹ عصر
اقدام کننده :

فوزیه

پیوست

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت : ۷۹، ۱۱ / ۷۷۶ صج
تاریخ ثبت : ۷۹، ۸، ۴
اقدام کننده :

بسم الله

لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریائی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی اردن هاشمی

ماده واحده - موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریائی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی اردن هاشمی مشتمل بر یک مقدمه و (۱۳) ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره - اعلام موافقت از سوی وزارت راه و ترابری با هرگونه اصلاح در موافقتنامه حاضر، موکول به طی تشریفات قانونی موضوع اصل (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می باشد.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریائی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی اردن هاشمی

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی اردن هاشمی (که از این پس "طرفهای متعاقد" نامیده می شوند)، با علاقه به تقویت و گسترش روابط و ارتقای همکاری در زمینه کشتیرانی و مشارکت در توسعه روابط تجاری دریائی بین طرفهای متعاقد و مطابق اصول برابری، منافع دوجانبه و احترام کامل به حق حاکمیت و اصول مقرر در حقوق بین الملل و به ویژه کنوانسیونهای بین المللی دریانوردی و به موجب قوانین و مقررات جاری طرفهای متعاقد، به شرح زیر موافقت می نمایند:

ماده ۱ - تعاریف:

از لحاظ این موافقتنامه:

۱ - اصطلاح "کشتی هر یک از طرفهای متعاقد"، به شناورهای تجاری اطلاق

تعلیه

می شود که تحت پرچم ملی یکی از طرفهای متعاقد بوده و در همان کشور ثبت شده باشند.

در هر حال این واژه شامل موارد زیر نخواهد بود:

- الف - کشتیهای جنگی؛
- ب - سایر شناورهای که در خدمت نیروهای مسلح هستند؛
- پ - شناورهای تحقیقاتی (آب‌نگاری، اقیانوس‌نگاری و علمی)؛
- ت - شناورهای ماهیگیری؛
- ث - شناورهای که هدفهای غیرتجاری دارند (قایقهای دولتی، کشتیهای بیمارستانی و غیره).

۲ - اصطلاح "اعضای خدمه" یعنی کسانی که روی عرشه کشتی هر یک از طرفهای متعاقد مشغول به کار بوده و به موجب ماده (۵) این موافقتنامه، دارای مدارک شناسائی صادره از سوی مقامهای صلاحیتدار هر یک از طرفهای متعاقد و نام آنها در فهرست خدمه کشتی وارد شده باشد.

۳ - اصطلاح "مسافران" یعنی کسانی که در کشتی یکی از طرفهای متعاقد حمل شده و در هیچ رده‌ای بر روی کشتی به کارگمارده یا استخدام نشده باشند و نام آنها در فهرست مسافران کشتی وارد شده باشد.

۴ - مقامهای ذیصلاح طرفهای متعاقد عبارتند از:

- در دولت جمهوری اسلامی ایران، وزارت راه و ترابری
- در دولت پادشاهی اردن هاشمی، وزارت ترابری
- ۵ - در مورد جمهوری اسلامی ایران، "سرزمین" به معنای سرزمین جمهوری اسلامی ایران طبق تعریف در قوانین این کشور است.
- در مورد پادشاهی اردن هاشمی، "سرزمین" به معنای سرزمین پادشاهی اردن هاشمی طبق تعریف در قوانین این کشور است.

بیتالی

ماده ۲ - آزادی رفت و آمد:

۱ - کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد بین بنادر دو کشور که پذیرای کشتیهای کشورهای خارجی است، رفت و آمد کرده و به حمل مسافر و بار بین دو کشور مبادرت خواهند ورزید.

۲ - طرفهای متعاقد، پایبندی خود را به اصل آزادی دریانوردی تأیید کرده و موافقت می کنند از اقداماتی که به گسترش عادی دریانوردی بین المللی لطمه وارد می آورد، اجتناب ورزند.

ماده ۳ - مقررات مربوط به بنادر و آبهای سرزمینی:

۱ - هر یک از طرفهای متعاقد، نسبت به کشتیها، خدمه، مسافران و کالاهای طرف متعاقد دیگر در موارد زیر همان رفتاری را خواهد داشت که با کشتیهای تحت ملیت خود که در حمل و نقل دریائی بین المللی مورد استفاده قرار می گیرند، دارد:

الف - دسترسی آزاد به آبهای سرزمینی و داخلی و بنادر؛

ب - توقف کشتیها در بنادر، استفاده از بنادر و تأسیسات بندری برای تخلیه و بارگیری کالا؛

پ - سوار و پیاده شدن مسافر؛

ت - استفاده از خدمات کشتیرانی تجاری دریائی و فعالیتهای تجاری مربوط.

۲ - مفاد بند (۱) این ماده شامل موارد زیر نخواهد شد:

الف - فعالیتهائی که به موجب قوانین ملی هر یک از طرفهای متعاقد، منحصر به شرکتها و سازمانهای آن کشور است مانند تجارت ساحلی، کشتیرانی ساحلی، عملیات نجات، یدک کشی، راهنمایی، خدمات کارگزاری کشتیرانی و سایر خدمات بندری؛

ب - مقررات مربوط به پذیرش و اقامت اتباع بیگانه در سرزمین هر یک از طرفهای متعاقد؛

پ - مقررات حاکم بر راهنمایی اجباری کشتیهای خارجی؛

ت - بندری که به روی کشتیرانی بین المللی باز نیست.

تعالیه

۳- هر یک از طرفهای متعاقد در ارتباط با عوارض و هزینه‌های بندری تصریح شده در تعرفه‌های بندری جاری، رفتاری غیر تبعیض آمیز با کشتیهای طرف متعاقد دیگر خواهد داشت.

۴- هر یک از طرفهای متعاقد، می‌باید در چارچوب قوانین و مقررات بندری خود، اقدامات لازم را برای کاهش زمان توقف کشتیها در بنادر خود تا حد امکان انجام داده و رعایت روشهای اداری، گمرکی و بهداشتی لازم‌الاجرا در بنادر خود را تسهیل کند.

۵- حقوق هر یک از طرفهای متعاقد برای انجام اقدامات لازم جهت حفظ امنیت و سلامت عمومی یا پیشگیری از بیماریها و آفات گیاهی و حیوانی محفوظ می‌باشد.

ماده ۴ - به رسمیت شناختن دوجانبه گواهینامه‌ها و سایر مدارک کشتی:

۱- هر یک از طرفهای متعاقد، ملیت کشتیهای طرف متعاقد دیگر را براساس مدارک موجود در این کشتیها که به موجب قوانین و مقررات آن کشور از سوی مقام صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر صادر شده است، به رسمیت خواهد شناخت.

۲- مدارک موجود در کشتی که از سوی مقام صلاحیتدار یکی از طرفهای متعاقد صادر یا به رسمیت شناخته شده است، از سوی طرف متعاقد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد.

۳- کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد که دارای گواهینامه ظرفیت بارگیری صادره به موجب کنوانسیون بین‌المللی اندازه‌گیری ظرفیت بارگیری کشتیها (۱۹۶۹ میلادی برابر با ۱۳۴۸ هجری شمسی) باشند، از اندازه‌گیری مجدد ظرفیت بارگیری در بنادر طرف متعاقد دیگر معاف خواهند بود.

۴- کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد، ضوابط مربوط به صلاحیت دریانوردی کشتی و پیشگیری از آلودگی دریا به موجب کنوانسیونهای بین‌المللی را رعایت خواهند کرد.

بیمانی

ماده ۵ - مدارک سفر اعضای خدمه کشتی:

هر یک از طرفهای متعاقد، مدارک شناسائی اعضای خدمه طرف متعاقد دیگر را که از سوی مقام صلاحیتدار آن صادر و به رسمیت شناخته شده است، معتبر خواهد شناخت. مدرک شناسائی مورد بحث عبارت است از:
"شناسنامه دریانوردی".

ماده ۶ - ورود، عبور و اقامت اعضای خدمه کشتی:

۱ - هر شخصی که دارای مدارک شناسائی یاد شده در ماده (۵) است، می تواند بدون زواید وارد ساحل کشور طرف دیگر شده و تا زمانی که کشتی در بندر است در بندر محل توقف کشتی اقامت کند، مشروط به اینکه نام او در فهرست اعضای خدمه کشتی که توسط فرمانده کشتی به مقام بندری تسلیم می شود، وارد شده باشد.
۲ - این افراد به هنگام رفتن به ساحل و بازگشت به کشتی، مشمول بازرسیهای قانونی خواهند بود.

۳ - اعضای خدمه، به هنگام اقامت در بنادر یا آبهای سرزمینی طرف متعاقد دیگر باید قوانین و مقررات جاری آن کشور را رعایت کنند.

۴ - به اعضای خدمه اجازه داده خواهد شد که به منظور انجام هرگونه تشریفات ضروری، با مقامهای رسمی کنسولی یا نمایندگان سیاسی خود تماس حاصل کنند.

۵ - اعضای خدمه کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد در مدت توقف کشتی در بنادر طرف متعاقد دیگر به موجب قوانین و مقررات آن کشور به صورت عمل متقابل مجاز به رفتن به ساحل خواهند بود.

۶ - اعضای خدمه کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد که به مراقبت پزشکی نیاز داشته باشند، اجازه خواهند داشت به موجب قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر، به مدت لازم برای مداوا در سرزمین آن طرف متعاقد توقف کنند.

۷ - اعضای خدمه کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد به منظور پیوستن به کشتی، بازگشت به زادگاه خود یا به هر دلیلی که برای مقامهای صلاحیتدار طرف دیگر قابل قبول

تعالی

باشد، می‌توانند پس از انجام تشریفات لازم به موجب قوانین و مقررات ملی آن کشور، وارد سرزمین طرف متعاقد دیگر شده یا از آن عبور کنند.

۸ - طرفهای متعاقد، حق ممانعت از ورود هر شخص دارای مدارک اعضای خدمه یاد شده در بالا را که نامطلوب تشخیص داده شوند، برای خود محفوظ می‌دارند.

ماده ۷ - اجرای قوانین و مقررات داخلی درباره اعضای خدمه:

۱ - هیچ یک از طرفهای متعاقد نباید در اختلافات حقوقی که در دریا یا در بنادر طرف دیگر، میان مالک کشتی، فرمانده، افسران و دیگر اعضای خدمه، در ارتباط با حقوق، وسایل شخصی و به طور کلی کار روی کشتی تحت پرچم طرف متعاقد دیگر رخ می‌دهد، مداخله کنند.

۲ - هیچ یک از طرفهای متعاقد، نباید نسبت به جرمی که روی عرشه کشتی طرف متعاقد دیگر به هنگام توقف در بندر کشور آنها روی می‌دهد، اعمال صلاحیت کیفری نماید، مگر در موارد زیر:

الف - بنا به درخواست یا رضایت مقام رسمی سیاسی یا کنسولی طرف متعاقد دیگر، که کشتی تحت پرچم آن تردد می‌کند.

ب - هنگامی که جرم یا عواقب آن، نظم عمومی را در ساحل یا بندر بر هم زده یا امنیت عمومی را مختل می‌سازد.

پ - هنگامی که افرادی به غیر از خدمه، در ارتکاب جرم دست داشته و یا هنگامی که جرم توسط اتباع کشور میزبان یا علیه آنها ارتکاب شده باشد.

ت - برای جلوگیری از تجارت غیرقانونی مواد مخدر، روانگردان یا مواد رادیواکتیو.

۳ - مفاد این ماده بر حق مقامهای ذیصلاح طرفهای متعاقد در زمینه اجرای قوانین و مقررات محلی مربوط به حفظ سلامت عمومی، بازرسی گمرکی، حفظ محیط زیست دریائی، امنیت کشتیها، بنادر، جان انسانها و کالاها و پذیرش اتباع بیگانه در سرزمینشان اثر نمی‌گذارد.

تعلیه

ماده ۸ - سوانح در دریا :

۱ - چنانچه کشتی یکی از طرفهای متعاقد به گل نشیند، با ساحل طرف دیگر برخورد نماید، یا در طول ساحل دولت طرف متعاقد دیگر دچار سانحه دیگری شود، کشتی فوق و محموله آن مانند کشتی و محموله دولت اخیرالذکر مورد حمایت و مراقبت قرار خواهد گرفت.

فرمانده، خدمه و مسافران روی عرشه کشتی که متحمل خسارت شده‌اند، در هر زمان از همان مساعدت، کمک و حمایتی برخوردار خواهند شد که به اتباع کشوری که خسارت در آبهای سرزمینی آن رخ داده ارائه می‌شود.

۲ - کشتی خسارت دیده، اموال و کالاهای آن، از جمله هر قسمت از آنها، مشمول حقوق گمرکی، سود بازرگانی، هزینه‌ها و سایر مالیاتهایی که در مورد کالاهای وارداتی اعمال می‌گردد، نخواهد شد، مگر آنکه آنها برای استفاده و مصرف در سرزمین طرف متعاهدی که حادثه در آن اتفاق افتاده است، در نظر گرفته شده باشند.

۳ - مفاد بند (۲) این ماده، مانع اجرای قوانین و مقررات جاری در سرزمین طرفهای متعاقد در مورد انبار کردن موقت کالا نخواهد شد.

ماده ۹ - همکاری:

طرفهای متعاقد، بدون لطمه به تعهداتشان در سطح بین‌المللی، در مورد موضوعات زیر موافقت می‌کنند:

الف - گسترش روابط دریانوردی میان سازمانها و شرکتهای کشتیرانی و همکاری بسیار نزدیک در زمینه حذف مشکلاتی که ممکن است بر رشد دائم آمد و شد دریائی میان دو کشور تأثیر منفی بگذارد؛

ب - مبادله و آموزش کارکنان بخشهای مختلف فعالیتهای دریائی، تبادل اطلاعات برای تسریع و تسهیل انتقال کالاهای تجاری در دریا و بندر و تقویت همکاری میان ناوگانهای تجاری دو کشور؛

پ - تبادل اسناد و توصیه‌های مربوط به دریانوردی و عبور از تنگه‌ها و آبهای

سرزمینی؛ و

ت - همکاری در زمینه توسعه بنادر، کشتی سازی، تعمیر و اوراق سازی کشتی.

ماده ۱۰ - مشورت :

۱ - در راستای همکاریهای نزدیک، طرفهای متعاقد می باید در فواصل معین درباره موضوعات زیر مشورت کنند:

الف - تبادل نظر و بهبود زمینه های اجرای این موافقتنامه؛

ب - پیشنهاد و اعمال هماهنگی در اصلاحات و اضافات احتمالی در این موافقتنامه.

۲ - به موجب بند (۱) این ماده، طرفهای متعاقد از مجاری سیاسی انجام مشاوره میان مقامهای صلاحیتدار دریائی دو کشور را پیشنهاد می کنند. فاصله میان زمان پیشنهاد و انجام مشاوره نباید از شصت روز تجاوز نماید.

ماده ۱۱ - حل اختلاف :

هرگونه اختلاف در زمینه تفسیر یا اجرای مفاد این موافقتنامه، به طور صلح آمیز از طریق مشاوره میان طرفهای متعاقد، حل خواهد شد.

ماده ۱۲ - لازم الاجراء شدن، اعتبار و انقضاء:

۱ - این موافقتنامه در تاریخ آخرین اعلامیه هر یک از طرفهای متعاقد مبنی بر تکمیل تشریفات قانونی ضروری، لازم الاجرا خواهد شد.

۲ - این موافقتنامه برای مدت پنج سال اعتبار دارد و پس از آن برای دوره یا دوره های مشابه نافذ خواهد بود، مگر آنکه یکی از طرفهای متعاقد شش ماه پیش از انقضای این موافقتنامه کتباً قصد خود را برای فسخ این موافقتنامه اعلام نماید.

تعلیه

ماده ۱۳ - اصلاحات:

در صورت اقتضا، این موافقتنامه را می‌توان در هر زمان با رضایت طرفهای متعاقد و از طریق مجاری سیاسی، اصلاح کرد.

در تأیید مراتب فوق، امضاءکنندگان زیر با اختیار کامل از سوی دولت‌های متبوع خود این موافقتنامه را امضاء نموده‌اند.

منعقد شده در تهران در تاریخ ۱۶/۶/۱۹۹۸ برابر با ۲۶/۳/۱۳۷۷ در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی که همگی اعتباری یکسان دارند. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی معتبر خواهد بود. /ن

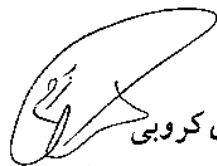
از طرف

دولت پادشاهی اردن هاشمی

از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و سیزده ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. /ن

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی